

คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ

รายงานการประชุม

คณะอนุกรรมการพัฒนาความรู้และส่งเสริมคุณธรรมแก่บุคลากรในงานยุติธรรม

ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒

วันศุกร์ที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๒ เวลา ๑๓.๓๐ น.

ณ ห้องประชุมกระทรวงยุติธรรม ๑ ชั้น ๙ กระทรวงยุติธรรม

ผู้มาประชุม

๑.	นายรัชชัย ไทยเขียว รองปลัดกระทรวงยุติธรรม	ประธานอนุกรรมการ
๒.	ผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรม นางสุนี บุญญะโสภิต ผู้ช่วยเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม	อนุกรรมการ
๓.	ผู้แทนสำนักงานศาลปกครอง นางสาวธรรมรังสี วรรณโก ที่ปรึกษาสำนักงานศาลปกครอง	อนุกรรมการ
๔.	ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด นายสาวิตร บุญประสิทธิ์ อธิบดีอัยการ สถาบันพัฒนาข้าราชการฝ่ายอัยการ	อนุกรรมการ
๕.	ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ต.อ. ประพันธ์ศักดิ์ ประสานสุข รองผู้บังคับการอำนวยการ สำนักงานจรตํารวจ	อนุกรรมการ
๖.	ผู้แทนสำนักงานประมาณ นางพรทิพย์ สุตะบุตร ผู้อำนวยการกองจัดทำงบประมาณด้านความมั่นคง ๒	อนุกรรมการ
๗.	ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา นายสุทนต์ ฉื้อยพุก นิติกรชำนาญการพิเศษ รักษาการในตำแหน่งผชช.ด้านนิติการ ปฏิบัติหน้าที่ ผอ.สำนักนิติการ	อนุกรรมการ
๘.	ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน นางธีรานันท์ โกศลยุทธสาร นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ	อนุกรรมการ
๙.	ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ นางดารุณีย์ เผ่าสุวรรณ ผู้อำนวยการกองเผยแพร่และสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบราชการ ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการกองพัฒนาระบบราชการ ๓	อนุกรรมการ

๑๐.	ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ นายประหยัด พวงจำปา รองเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช.	อนุกรรมการ
๑๑.	ผู้แทนกระทรวงยุติธรรม นางสาวฉวีวรรณ แสนทวี ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาบุคลากรกระทรวงยุติธรรม	อนุกรรมการ
๑๒.	ผู้แทนสหภาพนายความ นายทัศนัย ไชยแขวง อุปนายกฝ่ายต่างประเทศ	อนุกรรมการ
๑๓.	ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม นายวัลลภ นาคบัว ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม	อนุกรรมการ
๑๔.	ผู้แทนสำนักงานกิจการยุติธรรมที่ได้รับมอบหมาย นางสาวสุพรรณิ ประเสริฐทองกร รองผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม	อนุกรรมการและ เลขานุการ
๑๕.	ผู้แทนสำนักงานกิจการยุติธรรมที่ได้รับมอบหมาย นายชาติรี จันทร์เพ็ญ ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม	อนุกรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ
๑๖.	ผู้แทนสำนักงานกิจการยุติธรรมที่ได้รับมอบหมาย นางประชุมภร นนท์ธีระสวัสดิ์ นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ	อนุกรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑.	นางสาวกนกวรรณ ขวัญดี	สำนักงานกิจการยุติธรรม
๒.	นางสาวสุทิสสา น้อมรักษา	สำนักงานกิจการยุติธรรม
๓.	นายอดิศักดิ์ จันทร์วิรัช	สำนักงานกิจการยุติธรรม
๔.	นางสาวรุ่งนภา ศรีตะปัญญา	สำนักงานกิจการยุติธรรม
๕.	นางสาวกัลยา ถ้ำทอง	สำนักงานกิจการยุติธรรม
๖.	นางสาวฐานิดา อมรลักษณ์	สำนักงานกิจการยุติธรรม
๗.	นางสาวธณวรรณ มะม่วงแก้ว	สำนักงานกิจการยุติธรรม
๘.	นางสาวอุมาพร ฉิมจิ้ว	สำนักงานกิจการยุติธรรม
๙.	นายธนากร สุวานิช	สำนักงานกิจการยุติธรรม
๑๐.	นางสาวอุมาภรณ์ อ่องสะอาด	สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม
๑๑.	นางสาวชนันชญ์ภรณ์ งอนเซ่ง	สำนักงาน ก.พ.ร.

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๓๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ประธานอนุกรรมการ แจ้งที่ประชุมทราบ ดังนี้

(๑) สืบเนื่องจากการประชุม กพยช. ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้รับทราบผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการฯ ทุกชุด และได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบเกี่ยวกับมติ /คณะรัฐมนตรี...

คณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๑ เรื่องโครงการทนายอาสาประจำสถานีตำรวจ ซึ่งกระทรวงยุติธรรม อยู่ระหว่างการจัดสรรงบประมาณและกำหนดแนวทางการดำเนินงานให้เป็นไปตามมติดังกล่าว

(๒) การมุ่งเน้นพัฒนาบุคลากรทุกระดับให้มีทักษะด้านดิจิทัลที่ทุกส่วนราชการต้องรับไป ดำเนินการ ซึ่งในประเด็นนี้ขอแจ้งรายละเอียดและขอความเห็นของคณะอนุกรรมการฯ ในวาระที่ ๕

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ ๔/๒๕๖๑ วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

ตามที่ ได้มีการประชุมคณะอนุกรรมการฯ ครั้งที่ ๔/๒๕๖๑ วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ฝ่ายเลขานุการฯ ได้จัดทำรายงานการประชุมและแจ้งเวียนให้คณะอนุกรรมการทุกท่านพิจารณาแล้ว ในการนี้ ผู้แทนสำนักงานงบประมาณ ขอแก้ไขข้อความหน้า ๑ ผู้มาประชุม บรรทัดที่ ๒๓ ความว่า “นักวิเคราะห์งบประมาณ ชำนาญการพิเศษ กองจัดทำงบประมาณด้านความมั่นคง ส่วนงบประมาณกระทรวงยุติธรรม ๑” แก้ไขเป็น “นักวิเคราะห์งบประมาณชำนาญการพิเศษ ส่วนงบประมาณกระทรวงยุติธรรม ๑ กองจัดทำงบประมาณ ด้านความมั่นคง ๒” และหากคณะอนุกรรมการฯ ท่านใดมีความประสงค์จะแก้ไข ขอให้แจ้งฝ่ายเลขานุการฯ ภายใน ๗ วันนับหลังจากวันประชุมครั้งนี้ ในเบื้องต้นถือว่ารับรองรายงานการประชุม

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ ๔/๒๕๖๑

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ

สรุปผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการพัฒนาความรู้และส่งเสริมคุณธรรมแก่ บุคลากรในงานยุติธรรม

ฝ่ายเลขานุการฯ รายงานสรุปผลการดำเนินงาน แบ่งออกเป็น ๓ เรื่อง ได้แก่

(๑) รายงานผลการดำเนินงานคณะอนุกรรมการพัฒนาความรู้และส่งเสริมคุณธรรมแก่ บุคลากรในงานยุติธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๑ ในคราวการประชุม กพยช. ครั้งที่ ๕/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๑ มีมติรับทราบผลการดำเนินงาน และมีข้อสังเกตเพิ่มเติม ให้ปรับ วิธีการนำเสนอโดยเน้นผลสำเร็จของการดำเนินงานที่เป็น Highlight ปัญหาอุปสรรคหรือข้อขัดข้องที่ทำให้ไม่ สามารถดำเนินการได้ พร้อมแนวทางแก้ไขปัญหาและระบุหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยอาจจัดทำในลักษณะ แผนงานเพื่อให้มีการมอบหมายการดำเนินงานที่ชัดเจนและเพื่อให้หน่วยงานสามารถใช้เป็นเอกสารอ้างอิง ในการขอรับการจัดสรรงบประมาณและการขออัตรากำลังได้ ทั้งนี้ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ดำเนินการปรับปรุง วิธีการนำเสนอผลการดำเนินงาน และจัดทำแผนปฏิบัติการ รวมถึงปัญหาอุปสรรคต่างๆ ให้มีความครบถ้วน ยิ่งขึ้น พร้อมทั้งนำเสนอต่อที่ประชุม กพยช. ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๒ เรียบร้อยแล้ว

(๒) การสร้างขวัญกำลังใจและแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรในกระบวนการ ยุติธรรม ในคราวการประชุม กพยช. ครั้งที่ ๔/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๑ มีมติเห็นชอบในหลักการ แนวทางการสร้างขวัญกำลังใจและแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม :

การพัฒนาระบบค่าตอบแทนของบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม-และให้ข้อสังเกตให้มีการเปรียบเทียบ ระบบค่าตอบแทนของภาครัฐกับภาคเอกชน พร้อมทั้งศึกษาสภาวะความกดดันจากการทำงานในกระบวนการ ยุติธรรม ซึ่งที่ประชุมคณะอนุกรรมการฯ ครั้งที่ ๔/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ได้รับทราบ ข้อสังเกตและมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ ดำเนินการจัดทำสรุปข้อมูลส่งให้กับสำนักงาน ก.พ. กรมบัญชีกลาง และสำนักงานงบประมาณ ตามหนังสือสำนักงานกิจการยุติธรรม ที่ ยธ ๐๙๐๒ /๖๙ ลว. ๑๕ ม.ค. ๖๒ เพื่อดำเนินการ ในส่วนที่เกี่ยวข้อง

สำนักงาน ก.พ. แจ้งตามหนังสือ ที่ นร ๑๐๑๒.๓/๑๑ ลว. ๒๐ ก.พ. ๖๒ ว่าอยู่ระหว่างการ ศึกษาและพัฒนาาระบบค่าตอบแทนภาครัฐให้สอดคล้องกับแผนการปฏิรูปด้านการบริหารราชการแผ่นดิน

/(พ.ศ. ๒๕๖๑...

(พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ซึ่งได้มีการกำหนดในส่วนที่เกี่ยวข้องหลายประการ อาทิ การกำหนดให้มีการพัฒนา กลไกการจัดตั้งคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยกำลังคนและค่าตอบแทนภาครัฐ (Public Workforce Policy and Remuneration Tribunal) การพัฒนาระบบค่าตอบแทนและสวัสดิการภาครัฐโดยรวม (Total Compensation) ให้ใกล้เคียงกับอัตราในภาคเอกชนชั้นนำและตอบสนองต่อความต้องการที่หลากหลายของเจ้าหน้าที่รัฐกลุ่มต่างๆ ซึ่งจะนำแนวทางการสร้างขวัญกำลังใจและแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม ไปประกอบการพิจารณาด้วย นอกจากนี้ ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ประสานข้อมูลจากกรมบัญชีกลางว่าอยู่ระหว่างการ ศึกษาและรวบรวมข้อมูลการดำเนินการในประเด็นดังกล่าวฯ ในส่วนของสำนักงานประมาณ ได้รับการประสาน ข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ว่า สำนักงานประมาณพร้อมให้ความร่วมมือในการดำเนินการในส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ ภารกิจของสำนักงานประมาณ

(๓) การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนของสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา สืบเนื่อง จากการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ คณะอนุกรรมการฯ ให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับการ ผลักดันการบรรจุหัวข้อวิชาลงในหลักสูตรการเรียนการสอนฯ โดยเสนอแนวทางต่อที่ประชุมอธิการบดีหรือ คณะบดีของคณะนิติศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ และคณะสังคมศาสตร์นั้น ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ประสานผู้แทน จากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ทราบว่าจะมีการจัดประชุมอธิการบดี โดยที่ประชุม อธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ.) ทำหน้าที่เป็นองค์กรกลางระหว่างมหาวิทยาลัยของรัฐบาล ช่วยเหลือและ ให้คำปรึกษาแก่ทบวงมหาวิทยาลัย ซึ่งมีกำหนดการประชุม ๖ ครั้งต่อปี ครั้งที่ ๑ เดือนกุมภาพันธ์และ ครั้งที่ ๒ เดือนเมษายน ทั้งนี้ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ดำเนินการประสานตามหนังสือสำนักงานกิจการยุติธรรม ที่ ยธ ๐๙๐๗/๓๗๗ ลว. ๑ มี.ค. ๖๒ ขอนำเสนอแนวทางดังกล่าว เข้าสู่การพิจารณาของที่ประชุมแล้ว ผลเป็น ประการใดจะรายงานให้ที่ประชุมทราบต่อไป

ประเด็นอภิปราย

ที่ประชุมฯ ได้อภิปรายและให้ข้อเสนอแนะ โดยสรุปดังนี้

- ผู้แทนสำนักงาน ก.พ. แจ้งต่อที่ประชุมว่า จากข้อเสนอแนวทางการสร้างขวัญกำลังใจ และแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม : การพัฒนาระบบค่าตอบแทนของ บุคลากรในกระบวนการยุติธรรม มีความสัมพันธ์กับกฎหมายหลายฉบับ จึงจำเป็นต้องศึกษาข้อมูลในภาพรวม ให้ครอบคลุม ทั้งในส่วนของภารกิจงาน การพัฒนาระบบการจ่ายค่าตอบแทน และการจัดสวัสดิการให้แก่ บุคลากร กอปรกับการพิจารณาการดำเนินงานให้สอดคล้องตามแผนปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการ แผ่นดิน ซึ่งอาจใช้ระยะเวลาในศึกษารวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล แต่ทั้งนี้แผนปฏิรูปประเทศได้กำหนดให้มี การแต่งตั้งคณะกรรมการที่ทำหน้าที่ในการพิจารณาปรับค่าตอบแทนในภาพรวม ซึ่งจะแล้วเสร็จภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ และหากมีการแต่งตั้งคณะกรรมการฯ แล้ว จะมีการนำข้อเสนอชุดนี้ เข้าสู่การพิจารณาของ คณะกรรมการฯ เพื่อประกอบการวิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวมต่อไป

- ประธานอนุกรรมการ แจ้งต่อที่ประชุมว่าขอให้ประสานและติดตามผลการดำเนินงาน ของหน่วยงานอย่างต่อเนื่อง ซึ่งควรมีการแต่งตั้งคณะทำงาน ประกอบด้วยผู้แทนจากทุกหน่วยงานในกระบวนการ ยุติธรรม เพื่อทำหน้าที่ขับเคลื่อนและติดตามผลการดำเนินงาน รวมทั้งเป็นกระสรสร้างความร่วมมือในการพัฒนา บุคลากรในกระบวนการยุติธรรมได้อย่างเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น และในส่วนของการผลักดันการพัฒนาหลักสูตร การเรียนการสอนของสถาบันการศึกษาฯ อาจนำร่องโดยเริ่มจากมหาวิทยาลัยที่มีผู้แทนอยู่ใน กพยช. อาทิ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ เป็นต้น และขอให้ฝ่ายเลขานุการฯ ประสานที่ประชุม ทปอ. เพื่อขอเข้าร่วมการประชุม และชี้แจงรายละเอียดตามแนวทางดังกล่าว

- ผู้แทนสำนักงานกิจการยุติธรรม แจ้งต่อที่ประชุมว่าจากการประชุม กพยช. ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๒ ประธานกรรมการได้มีข้อสั่งการเกี่ยวกับการรายงานผลการดำเนินงาน

ของคณะอนุกรรมการฯ ทุกชุดโดยให้ผู้แทนจากคณะอนุกรรมการฯ ในแต่ละชุดเป็นผู้รายงานผลต่อที่ประชุม เพื่อให้เกิดความชัดเจนและครบถ้วน อนึ่ง จากประเด็นการแต่งตั้งคณะทำงานที่ทำหน้าที่ขับเคลื่อนและติดตามมติ คณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม สามารถดำเนินการได้ตามอำนาจหน้าที่ของ คณะอนุกรรมการฯ ชุดนี้ โดยแต่งตั้งเป็นคณะทำงานขับเคลื่อนมาตรการตามมติคณะรัฐมนตรีว่าด้วยการพัฒนา บุคลากรในกระบวนการยุติธรรม และรายงานให้ กพยช. ทราบต่อไป

มติที่ประชุม รับทราบ และขอให้มีการแต่งตั้งคณะทำงาน ประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยงานในกระบวนการ ยุติธรรม เพื่อทำหน้าที่ขับเคลื่อนการดำเนินงาน และติดตามมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบุคลากร ในกระบวนการยุติธรรม

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

ในห้วงเวลาที่ผ่านมามีความวิตกกังวลที่ปรากฏเป็นข่าวตามสื่อต่างๆ ทำให้ประชาชนและ สื่อมวลชนตั้งคำถาม และวิพากษ์วิจารณ์ถึงการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมในมุมมองที่มี ผลกระทบต่อกระบวนการยุติธรรม ในส่วนนี้รัฐบาลจึงได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ กระบวนการยุติธรรม และได้มีการกำหนดแนวทางและนโยบายต่างๆ ผ่านแผนการปฏิรูปประเทศ เพื่อยกระดับ คุณภาพการให้บริการประชาชน และตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนมากยิ่งขึ้น ดังนั้น การสร้าง ความเชื่อมั่นต่อกระบวนการยุติธรรม กล่าวได้ว่า “บุคลากรในกระบวนการยุติธรรม” ถือเป็นปัจจัยหลัก ที่จะส่งผลต่อความน่าเชื่อถือ และไว้วางใจของประชาชน

คณะอนุกรรมการฯ ได้มีการหยิบยกประเด็นสำคัญเหล่านี้ เพื่อพิจารณาและกำหนด คำนิยมร่วมของบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม ๕ ประการขึ้น และในคราวการประชุม ครั้งที่ ๔/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ที่ประชุมได้ร่วมกันพิจารณาแนวทางการส่งเสริมค่านิยมร่วม คุณธรรม จริยธรรมให้แก่บุคลากรในกระบวนการยุติธรรมโดยมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ ศึกษาข้อมูลเพิ่มเติม ในการเชื่อมโยงข้อมูลด้านความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรมกับตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรม ทางอาญา และประเด็นอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ทราบถึงปัญหาและความชัดเจนในการแก้ไขปัญหา รวมทั้ง ควรมีการพัฒนาเครื่องมือหรือกลไกการแก้ปัญหาในภาพรวม ตลอดจนศึกษาองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องที่ส่งผล ต่อความเชื่อมั่น

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ศึกษาข้อมูลและสังเคราะห์ผลจากการศึกษาวิจัยต่างๆ ประกอบด้วย

(๑) แนวทางการพัฒนาบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม กำหนดให้มีค่านิยมร่วมของ บุคลากรในกระบวนการยุติธรรม ๕ ประการ ตามมติ ครม. เมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๐ พบว่าหน่วยงาน ในกระบวนการยุติธรรมส่วนใหญ่ ขาดการสร้างการรับรู้ในค่านิยมร่วมฯ และมีการดำเนินโครงการตามแนวทาง การส่งเสริมค่านิยมร่วมฯ ไม่มากนัก แต่มีการนำประเด็นที่เกี่ยวข้องไปสอดแทรกในกิจกรรม/โครงการ ที่ดำเนินการอยู่แล้ว และมีเพียง ๕ หน่วยงาน (จาก ๒๑ หน่วยงาน) ที่ดำเนินการจัดกิจกรรม/โครงการ ที่สอดคล้องกับค่านิยมร่วมฯ ครบถ้วนทั้ง ๕ ประการ ได้แก่ สำนักงานศาลปกครอง สำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงาน กิจการยุติธรรม กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และสภาพนายความ

(๒) องค์ประกอบและมิติความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม พบการกำหนดค่านิยมของ ความเชื่อมั่น คือ ความเชื่อมั่น (Confidence) และความเชื่อถือหรือความเชื่อใจ (Trust) และองค์ประกอบของ ความเชื่อมั่นที่มีต่อการให้บริการของหน่วยในกระบวนการยุติธรรม ๘ ประการ ได้แก่ ความสามารถหรือ สมรรถนะในการปฏิบัติงาน ความไว้วางใจหรือพึงพาได้ การเปิดเผยตรงไปตรงมา ความเห็นใจและการเอาใจใส่ การใช้อำนาจ ความคุ้มค่าจากการเสียโอกาส และความพึงพอใจในการรับบริการของประชาชน

/(๓) การศึกษา...

(๓) การศึกษา วิเคราะห์ ปัจจัยที่ก่อให้เกิดประเด็นและสาเหตุของปัญหาความเชื่อมั่นของประชาชนที่มีต่อกระบวนการยุติธรรม ที่ดำเนินการโดยคณะอนุกรรมการพัฒนากฎหมายและบังคับใช้ พบประเด็นปัญหาของบุคลากรที่ส่งผลต่อความเชื่อมั่นของประชาชน ตั้งแต่กระบวนการก่อน ระหว่างและหลังพิจารณาคดี ได้แก่ เจ้าหน้าที่ไม่รับแจ้งความ ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ การตั้งข้อกล่าวหาไม่ครบถ้วน เจ้าหน้าที่ขาดความรู้ในการรวบรวมพยานหลักฐาน การดำเนินการสอบสวน ฟ้องร้องล่าช้า การใช้ช่องทางประวิงคดี การตัดสินใจโทษผิดคน และการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ

นอกจากนี้ ผลการสำรวจความคิดเห็นต่อการดำเนินงาน การให้บริการและความคาดหวังของประชาชน จากสวนดุสิตโพล สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์พบปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการยุติธรรม ได้แก่ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานไม่เป็นธรรม สองมาตรฐานและเจ้าหน้าที่ละเลยการปฏิบัติหน้าที่ มุมมองด้านภาพลักษณ์ พบว่าประชาชนอยากให้บุคลากรในกระบวนการยุติธรรม มีทัศนคติที่ดีและเต็มใจให้บริการ ซื่อสัตย์สุจริต และมีความกระตือรือร้น มุมมองด้านความเชื่อมั่น พบว่าต้องการให้บุคลากรในกระบวนการยุติธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริตมีความสามารถในการปฏิบัติงาน ไว้วางใจและพึ่งพาได้ใช้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย เห็นใจและเอาใจใส่ประชาชน และประชาชนมีความคาดหวังอยากให้บุคลากรในกระบวนการยุติธรรมปฏิบัติงานตามกฎหมาย ระเบียบอย่างเคร่งครัด

(๔) ตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา พบว่ามีตัวชี้วัดจำนวน ๒ ตัวชี้วัด จาก ๗ ตัวชี้วัด ที่สอดคล้องและสัมพันธ์กับบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม ได้แก่ ชุดตัวชี้วัดที่ ๓ กระบวนการยุติธรรมบนพื้นฐานการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และชุดตัวชี้วัดที่ ๗ ประชาชนเชื่อมั่นศรัทธาในกระบวนการยุติธรรม

ทั้งนี้ จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลข้างต้นพบว่ามีความเชื่อมโยงขององค์ประกอบความเชื่อมั่นประเด็นปัญหาซึ่งสอดคล้องกับพฤติกรรมตามค่านิยมร่วมฯ ทั้ง ๕ ประการ และเชื่อมโยงกับตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรม ซึ่งนำมาสู่ข้อเสนอแนะทางส่งเสริมค่านิยมร่วมฯ คุณธรรมจริยธรรมให้แก่บุคลากรในกระบวนการยุติธรรม เพื่อแก้ไขปัญหามีต่อกระบวนการยุติธรรม โดยแบ่งออกเป็น ๓ แนวทาง ดังนี้

> **แนวทางที่ ๑** สร้างการรับรู้ค่านิยมร่วมฯ ในการปฏิบัติหน้าที่และกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานที่ดีและชัดเจน

เป้าหมาย : มุ่งเน้นการสร้างความรู้ความเข้าใจและแรงจูงใจที่จะมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตน และส่งเสริมให้บุคลากรเกิดทัศนคติที่ดีที่สอดคล้องต่อค่านิยมร่วมฯ ได้อย่างถูกต้อง

รูปแบบ/การดำเนินงาน

แนวทางระยะสั้น : (๑) การจัดกิจกรรมสื่อสารจากผู้บริหารให้บุคลากรรับรู้และเข้าใจอย่างทั่วถึงต่อค่านิยมร่วมฯ อาทิ การประกาศเจตนารมณ์ในการนำค่านิยมร่วมมาจัดกิจกรรมการจัดนิทรรศการ เป็นต้น (๒) ประชาสัมพันธ์เพื่อเผยแพร่ค่านิยมร่วมให้แก่บุคลากรในกระบวนการยุติธรรมผ่านสื่อในรูปแบบต่างๆ (๓) การนำค่านิยมร่วมฯ ไปยึดถือและกำหนดเป็นกิจกรรม/โครงการในแผนปฏิบัติการของหน่วยงานและติดตามประเมินผลการดำเนินการ

แนวทางระยะยาว (๒-๔ ปี) : (๑) การสร้างการรับรู้และปลูกจิตสำนึกการเป็นข้าราชการที่ดี โดยใช้ค่านิยมร่วมฯ เป็นเครื่องมือ (๒) การนำค่านิยมร่วมฯ ไปกำหนดเป็นแนวทางการพัฒนาบุคลากรบรรจุใหม่ของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม (๓) การวิเคราะห์กระบวนการที่พึงประสงค์ตามบทบาทหน้าที่ของหน่วยงาน อาทิ ความเที่ยงตรง ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มที่ตามกฎหมาย (๔) การกำหนดเกณฑ์การประเมินผลการรับรู้ และดำเนินกิจกรรม/โครงการที่สอดคล้องกับค่านิยมร่วมฯ (๕) การบูรณาการความร่วมมือในการสร้างการรับรู้ค่านิยมร่วมฯ ให้แก่บุคลากรในกระบวนการยุติธรรม อาทิ การทำข้อตกลง (MOU) และการสร้างอัตลักษณ์ของค่านิยมร่วมในกระบวนการยุติธรรม เป็นต้น

/แนวทางที่ ๒ ...

➢ **แนวทางที่ ๒ กระตุ้นพฤติกรรมบริการให้บริการและการใช้อำนาจหน้าที่ของบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม**

เป้าหมาย : มุ่งเน้นพัฒนาแผนงาน เพื่อกระตุ้นให้บุคลากรเข้าใจและยอมรับค่านิยมร่วมๆ นำไปปรับปรุงพฤติกรรมของตนเองได้โดยปราศจากอุปสรรค

รูปแบบ/การดำเนินงาน

แนวทางระยะสั้น : (๑) การจัดกิจกรรม/โครงการการคัดเลือกบุคคลดีเด่นหรือบุคคลตัวอย่างเชิงพฤติกรรมที่สอดคล้องต่อค่านิยมร่วมๆ และประเมินพฤติกรรมทั้งในระดับสำนัก/กองและระดับหน่วยงาน (๒) การจัดกิจกรรม/โครงการ/ประชุม/เพิ่มวาระหรือประเด็น (Agenda/Session)/สัมมนาเกี่ยวกับการสร้างจิตสำนึกค่านิยมร่วมๆ เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสร้างภาพลักษณ์ที่ดีในการให้บริการ พร้อมทั้งหาข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาระหว่างหน่วยงาน (๓) การแต่งตั้งและกำหนดบทบาทของผู้บริหารด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนค่านิยมร่วมๆ (๔) ทำกิจกรรมความรับผิดชอบต่อบุคคลภายนอกและสังคม ที่มุ่งเน้นการให้บริการประชาชนเป็นสำคัญ (๕) การถ่ายทอดข้อมูลด้านกระบวนการยุติธรรม และการให้บริการประชาชน ผ่านกิจกรรม/โครงการและสื่อต่างๆ อาทิ การขับเคลื่อนแนวทางการเผยแพร่กฎหมายเพื่อสร้างการรับรู้ให้แก่ประชาชนและหน่วยงานภาครัฐ, Justice Care ยุติธรรมใส่ใจ เป็นต้น

แนวทางระยะยาว (๒-๔ ปี) : (๑) การนำค่านิยมร่วมๆ ไปกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติราชการ เพื่อเลื่อนเงินเดือน พิจารณาค่าเงินขอขบ หรือยกย่องเชิดชูเกียรติ (๒) การปรับปรุงแก้ไขระเบียบการบริหารงานบุคคล โดยสร้างระเบียบการบริหารเพื่อป้องกันการแทรกแซงหรือครอบงำการใช้ดุลยพินิจ มาตรการขจัดวัฒนธรรมองค์กรที่เป็นอุปสรรคต่อการให้บริการและอำนวยความสะดวกยุติธรรม โดยใช้ค่านิยมร่วมๆ (๓) การพัฒนาระบบการประเมินผลการปฏิบัติงาน ทักษะคิดและการให้บริการประชาชน ของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม โดยใช้ Smart Devices (๔) การกำหนดมาตรการและหลักเกณฑ์การบริหารงานและการให้บริการของหน่วยงานให้มีมาตรฐานระดับสากล และ (๕) การปรับปรุงและพัฒนาช่องทางารรับฟังความคิดเห็นและข้อร้องเรียนของประชาชนผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ

➢ **แนวทางที่ ๓ พัฒนาระบบการเรียนรู้ของบุคลากรอย่างต่อเนื่องและการบริหารงานระดับองค์กรให้มีมาตรฐาน**

เป้าหมาย : มุ่งเน้นการส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้าง ความเข้มแข็งให้กับบุคลากรและกระบวนการยุติธรรม

รูปแบบ/การดำเนินงาน

แนวทางระยะสั้น : พัฒนาบุคลากรผ่านการฝึกอบรม อาทิ การฝึกอบรมผู้บังคับใช้กฎหมาย การพัฒนานักสร้างสื่อและบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม การอบรมให้ความรู้ด้านกฎหมายแก่อาสาสมัครเชิงพื้นที่ ผู้นำชุมชนและประชาชน และการฝึกอบรมหลักนิติธรรม เป็นต้น

แนวทางระยะยาว (๒-๔ ปี) : (๑) การกำหนดแนวทางการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของหน่วยงาน ผ่านการเรียนรู้ด้วยตนเอง (E-learning) (๒) เพิ่มช่องทางพัฒนาและเรียนรู้ของบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม อาทิ Application Smartphone (๓) จัดทำแผนการพัฒนาบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม และกำหนดตัวชี้วัด (KPIs) ในการประเมินผลการพัฒนาบุคลากร

นอกจากนี้ เพื่อให้ทราบถึงผลลัพธ์ในการดำเนินงานและการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างเป็นรูปธรรมและสอดคล้องตามตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา จึงพัฒนาเครื่องมือวัดความเชื่อมั่นของประชาชนต่อการพัฒนาและส่งเสริม

ค่านิยมร่วมเพื่อพัฒนาระบบการบริหารงานและการให้บริการ และแก้ไขปัญหาบุคลากรในกระบวนการยุติธรรมที่ส่งผลต่อความเชื่อมั่นของประชาชน โดยแบ่งประเด็นในการวัดความเชื่อมั่นฯ ๔ ประเด็น ได้แก่ การวัดการรับรู้และเข้าใจค่านิยมร่วม การกระตุ้นพฤติกรรมบริการและการใช้อำนาจหน้าที่ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้และการบริหารงาน และความเชื่อมั่นต่อกระบวนการยุติธรรม มีกลุ่มเป้าหมายในการจัดเก็บข้อมูล ได้แก่ เจ้าหน้าที่และผู้บริหารของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ประชาชนที่มีความเกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมโดยตรง ประชาชนทั่วไปและสื่อมวลชน ทั้งนี้ ในการเก็บข้อมูลดังกล่าวมีเครื่องมือในการจัดเก็บข้อมูล คือ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์

ประเด็นอภิปราย

ที่ประชุมฯ ได้อภิปรายและให้ข้อเสนอแนะ โดยสรุปดังนี้

- ประธานอนุกรรมการ แจ้งต่อที่ประชุมว่าแนวทางการส่งเสริมค่านิยมร่วม คุณธรรม จริยธรรมให้แก่บุคลากรในกระบวนการยุติธรรมเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชน ตามที่ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอเป็นการสรุปความคิดรวบยอดจากคณะอนุกรรมการพัฒนาความรู้และส่งเสริมคุณธรรมแก่บุคลากรในกระบวนการยุติธรรมที่ได้มีการประชุมมาตั้งแต่ต้นจนเป็นมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๐ และได้มีการศึกษา วิจัย และสังเคราะห์ประเด็นปัญหาต่างๆ อย่างรอบด้านจนเป็นที่มาของแนวทางในการขับเคลื่อนค่านิยมร่วมฯ คุณธรรม จริยธรรมให้แก่บุคลากรในกระบวนการยุติธรรม เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชน ซึ่งจะมีคณะทำงานขับเคลื่อนมาตรการตามมติคณะรัฐมนตรีว่าด้วยการพัฒนาบุคลากรในกระบวนการยุติธรรมเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนเพิ่มเติม โดยแนวทางการส่งเสริมค่านิยมร่วมดังกล่าวจะมีการบังคับใช้จริงก็ต่อเมื่อ กพยช. มีมติให้ความเห็นชอบ และรายงานต่อคณะรัฐมนตรีก่อนแจ้งให้หน่วยงานดำเนินการตามแนวทางข้างต้นต่อไป

- ผู้แทนสำนักงานงบประมาณ ให้ข้อเสนอแนะต่อที่ประชุมว่า ตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญาที่ฝ่ายเลขานุการฯ ศึกษาฯ ซึ่งมีทั้งหมด ๗ ประเด็นตัวชี้วัด จึงควรใส่รายละเอียดตัวชี้วัดทั้งหมดก่อนหยิบยกมาแค่ ๒ ประเด็นตัวชี้วัด สำหรับหน่วยงานผู้รับผิดชอบที่เกี่ยวข้องตามแนวทางที่ ๓ ควรระบุให้ชัดเจนว่าหน่วยงานใดเป็นผู้ดำเนินการ

- ผู้แทนสำนักงาน ก.พ.ร. ให้ข้อเสนอแนะต่อที่ประชุมว่า การส่งเสริมค่านิยมร่วมฯ ในแนวทางที่ ๓ เรื่องการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในระยะสั้น ควรเพิ่มเติมการถอดบทเรียนหรือการจัดทำคู่มือเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องภายหลังการฝึกอบรม

- ผู้แทนสำนักงาน ก.พ. ให้ข้อเสนอแนะต่อที่ประชุมว่า ร่างพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม เจ้าหน้าที่ของรัฐตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ซึ่งประกอบด้วยมาตรฐานทางจริยธรรม ๗ ประการ ขณะนี้ผ่านความเห็นชอบจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และอยู่ระหว่างทูลเกล้าฯ ประกาศใช้กฎหมาย ซึ่ง ก.พ. ตรวจสอบพบว่าค่านิยมร่วมฯ ส่วนใหญ่สอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม แต่อาจมีบางประเด็นที่ยังไม่ครอบคลุม เช่น คำว่าจิตสาธารณะ การดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ ดังนั้นจึงควรนำมาตรฐานทางจริยธรรมฯ มาพิจารณา กำหนดแนวทางเพื่อส่งเสริมให้บุคลากรในกระบวนการยุติธรรม มีคุณธรรมจริยธรรม ตามมาตรฐานทางจริยธรรมข้างต้นด้วย

มติที่ประชุม เห็นชอบ แนวทางการส่งเสริมค่านิยมร่วม คุณธรรม จริยธรรมให้แก่บุคลากรในกระบวนการยุติธรรม เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชน รวมทั้งการพัฒนาเครื่องมือวัดความเชื่อมั่นของประชาชน ต่อการพัฒนาและส่งเสริมค่านิยมร่วมของบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม โดยมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ ศึกษาร่างพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม... เพื่อนำมาพัฒนาและปรับแนวทางดังกล่าว ให้ครบถ้วน สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องอื่นๆ

จากการประชุมผู้บริหารกระทรวงยุติธรรม ครั้งที่ ๙/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๒ มีประเด็นที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาข้าราชการหรือบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม ว่านอกเหนือจากการพัฒนาบุคลากรให้เป็น “คนดี” แล้ว สิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือการพัฒนาและส่งเสริมให้บุคลากรเป็น “คนเก่ง” ซึ่งตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๐ สำนักงาน ก.พ. ได้มีข้อเสนอแนวทางการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลของข้าราชการและบุคลากรภาครัฐ เพื่อการปรับเปลี่ยนภาครัฐให้เป็นรัฐบาลดิจิทัล เพื่อให้หน่วยงานนำไปเป็นเครื่องมือในการพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะดิจิทัลที่เหมาะสม

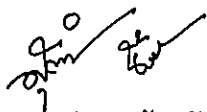
ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ทำการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลของข้าราชการและบุคลากรภาครัฐ เพื่อการปรับเปลี่ยนภาครัฐให้เป็นรัฐบาลดิจิทัล โดยแนวทางดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนการปรับเปลี่ยนภาครัฐให้เป็นรัฐบาลดิจิทัล ส่งเสริมให้ข้าราชการและบุคลากรภาครัฐมีทักษะด้านดิจิทัลที่ชัดเจน รวมทั้งให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐมีเครื่องมือในการพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะดิจิทัลที่เหมาะสม ทั้งนี้จากข้อมูลข้างต้น การพัฒนาข้าราชการทักษะด้านดิจิทัลเป็นแนวทางพัฒนาข้าราชการและบุคลากรภาครัฐทุกกลุ่ม และมีความครอบคลุมถึงข้าราชการและบุคลากรในกระบวนการยุติธรรมด้วย จึงขอแจ้งให้ที่ประชุมทราบเพื่อนำไปเป็นแนวทางการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลของบุคลากรในกระบวนการยุติธรรมต่อไป

ประเด็นอภิปราย

- ประธานอนุกรรมการ แจ้งต่อที่ประชุมว่าจากแนวทางดังกล่าวเป็นมติคณะรัฐมนตรีที่มีผลบังคับใช้กับข้าราชการและบุคลากรภาครัฐทุกคน ตลอดจนทุกส่วนราชการต้องรับไปดำเนินการเพื่อพัฒนาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้มีทักษะด้านดิจิทัลที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีในปัจจุบัน ดังนั้น จึงขอแจ้งให้คณะอนุกรรมการฯ ทุกท่าน ในฐานะผู้แทนหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมรับทราบและรับไปดำเนินการ

มติที่ประชุม รับทราบ

เลิกประชุมเวลา ๑๕.๐๐ น.

(นางสาวสุทิสสา น้อมรักษา)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
ผู้จัดรายงานการประชุม

(นางประชুমกร นนท์ธีระสวัสดิ์)
นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ
ผู้จัดรายงานการประชุม

(นางสาวสุพรรณณี ประเสริฐทองกร)
อนุกรรมการและเลขานุการ
ผู้ตรวจรายงานการประชุม